

ZALA-KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Előfizetési ár:
 egész évre 8 frt
 fél évre 4
 negyed évre 2
Egy szám 10 kr
Hirdetések
 6 hasábos petitiorban
 7. másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÁRSEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr-értendő.

A lap szellemi részét
 illető közlemények a
 szerkesztőség.
 anyagi részét illető
 közlemények pedig a
 kiadóhoz kéremre
 intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wassleobaz.
 Bérmentetlen levelek.
 csak ismert munkatár
 saktól fogadhatnak el.
 Kéziratok vissza nem
 küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának nemkülönben a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, „n.-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanítótestület”, a „n.-kanizsai kised-nevelő egyesület”, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya” s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A kézmű-iparágak tanítása.

Tyről egy regényes völgyében, honnét dolomit hegyek közé jutunk, az úgynevezett „Grödenert halban, egy kis várost lelünk, melynek ez előtt husz évvel még kocsi-utja sem volt s most jómódu, megelégedett és boldog lakosokkal bír, kik itt az olasz és német szó fonalan „ladinis ch” beszélnek, mintők mondani szokták, s olaszul imádkoznak.

E kis városnak Szent Ulrik a neve s 1235 méternyire fekszik a tenger szine fölött. Van neki két vendégfogadója csinosabb és kényelmesebb mint mi nekünk volt 1835-ben s van két temploma, melyeknek egyike kivülről gyönyörű faragványokkal s belülről sok szintén jeles faragványu, festett és aranyozott szent szobrokkal van gazdagon, mi több, stilszerűleg ékesítve, sőt igen szép festett ablakkal és egy jó oltárképpel is díszíthetnek.

Nem látsz itt édes magyarom szegénységet, köldust, vagy vásárról vásárra csuszó részeg és vadon ordító nyomorékok: mert lakossága kivétel nélkül, fiatala, örege egyaránt, jól táplálkozott egészséges s tisztességesen ruházkodott, vidám és megelégedett emberekből áll, kiknek házai egytől egyig csinosak, tisztán tartvák és jól berendezettek s tegyük hozzá: emberből, a kik szeretik a fát, nem mint mi, kiknek házuk tája, hagsmával van beültetve, vagy ronda, szemetes és kerítetlen pusztá tér.

S honnan e jólét, e boldogság?

Onnan, hogy a bölcs kormány a mult

század elején e szegény hegyi lakosságot egy kézmű-iparágra tanította — meg se z: a faragás.

E kézmű-iparág már egész Tirolban honos, de sehol sem fizetik oly mérvben, mint itt, sehol sem hatotta át annyira a népet, mint itt.

És e nép igen helyesen, egy különlegességet választott magának: a gyermekjáték készitést; nem ugy mint mi, kiknek tudomány, gazdászata, ipara, kereskedése, mind, mind magán hordja ama átkos bélyeget, melyen mottóval e szavaknak kellene állani; „Ex omnibus aliquid ex toto nihili”

Egész Europa, bátran mondhatjuk, majdnem az egész földnek kereségre, innen veszi nagyobb részt ama sok mindenféle gyermekjátékot, mely egykor apánkat — is, minket — is ugy örvendeztetett; különösen pedig a tagos fabábuk többnyire innen kerülnek.

Ha végig megyünk az utcán, mindegyik hájazat alatt a vén anyókatok s öregek bokáig apró forgácsban, faragással látjuk foglalkozni. Mihelyt kést adhatni a gyermek kezébe, azonnal hozzá lát ő is itt a munkához s elkezd durva alakokat, holmi kis állatkákat, vagy sipot faragni, ki milyen munkát lát szüleitől, mert minden család m s m s tárgyat készit.

Egyik család farag, a másik mázol, a harmadik aranyoz; némely család, vagy ember csupán csak egy színnel dolgozik, míg a másik a más színt mázolja a nyers faragványra. Az egyes faragók egy, vagy több alak faragásával foglalkoznak, mások más alakokat, vagy bábukat faragnak,

avagy a bábuknak csupán egy es t a g j a i t készitik.

Érdekes e szorgalmas embereket nézni, mikor dolgoznak.

Ok nem használnak mintát, hanem tisztán magoktól formálják a legkülönbözőbb alakokat. A hosszú gyakorlat oly biztos- ságot kölcsönöz kezeiknek, hogy a legkisebb gondolkodás, vagy tévovázás nélkül azonnal metelik a fát s az alak csakhamar kibontakozik ujjak közül, oly bámulatos egyenlőségben, mintha nem szabad kézzel faragták, hanem formábanöntötték volna azt.

Igy készül ama kis állatgyűjtemény is, melyek a gyermekek által oly kedvelt Noé bárkában szoktak előfordulni. Némely család csupa oroszánt, tigrist, tevéket és elefántot farag, más kizárólag madarakat készit. Ismét más család csak azon hengerlaku bábucskákkal foglalkozik, melyeknek Noé apánkat és két kísérőjét kell ábrázolni. A színezése, kifestése a faragványoknak, megint más ember dolga s hogy ne veszítsen friss kinézéséből, csak akkor szokott végbe vitetni, midőn a kereskedők a megrendelést már megtették. A tagos bábuk készitése azonban már ez iparág magasabb színvonalán áll. Ezzel rendszerint oly egyének bíznak — meg, kik a helybeli rajz, mintázó és műfaragó iskolában nyertek oktatást s képesek élethe, sőt elegans alakokat — is előállítani.

Több boltban és raktárban vehetjük itt szemlére e készitményeket, de a főzlet nagyban úgynevezett „Verlegerek,” vagy nagy kereskedők kezében van, kik mint exporteurök engros dolgoznak s a faragványokat, vagy magoktól a készitőkötől vásárolják, vagy pedig ágentek által

vásároltatják s csekély százalék mellett rop- pant mennyiségben szállítják.

Egyike a legnagyobb Verlegereknek Purger ur, kinek boltját és raktárát Szent-Ulrikban igazán érdemes megtekinteni. Ezen ur csinálta e városka egyetlen országútját is.

Purger ur művelt és igen előzékyen férfi, ki egész Európával öt nyelven, németül, angolul, francziául, spanyolul és olaszul levelezik. Érdekes és tanulságos végig menni e nagy kereskedő gyermekjáték raktárán! Álványok, fogasok, repositoriumok, szekrények, fiókok, ládák, több tágas teremben telidest tele vannak a legkülönbözőbb gyermekjátékokkal. Különösen a bábuk raktára meglepő! Egész sora a szobáknak tisztán bábukkal van megrakva minden lehetséges nagyságban s kigondolható formában, részint kifestve, részint még festetlenül. Nagyságuk, az egy hüvelyknyitól, egész a rófnyi hosszúságig variál. A bábuk többnyire tagosak s nagyságuk szerint fokozatosan vannak elhelyezve hihetetlen mennyiségben. Bizonyos nagyságu bábuk különösen keresettek, mint a 2—3 hüvelyki tagos bábuk és a pólyabábuk. Ilyet csak egy megrendelőnek hetenkint 30,000 darabot szállit Purger ur. Efféle bábut egy ember naponta 12 tuczatot, tehát egy egész g r o s t készit, a festést ide nem értve, mi csak azután következik.

Itt láthatjuk nagy ládáknak és kosarakban ama kis állatkák milliárdjait, melyeket a kicsi és szegényebb gyermekek számára szoktak megrendelni; többnyire durva alakok ezek s nagy részt gyermekek által kiszitettek. De láthatni finom faragványú állatokat is, melyek már gondal

TÁRCZA.

Szülföldemen.

Itt vagyok hát, — látlak ismét vizont, Szülföldem, kedves szülföldem! Bár távozzam egykor messze tőled Szende képed mindig ott volt velem!

Itt születtem, — itt láttam először Napugarat, mosolygó arcokat; Ez a hely as, a hol oly boldogan Eltem le én vig ifjúságomat.

As a ház ott, melyben régen-régen Bőlcseben ringata engem dajkam; Olyan szépen dalolt, — boldog valék — Elmerengok most is mindig dalán.

És a midőn anyám ölébe veti S cseájával balmozá el arezom; Boldog valék, boldog mint senki más, — Emlékezem minderre én nagyon!

Boldog idő! mily gyorsan elúszó! Örömet magaddal elviszed Im megjöttöm és nem ismét meg; Ez a várca szülföld, gyermekei!

Bú s öröm közt teltek el éveim; Barátság és szerelem közt életem; S minden elmult, régen, nagyon régen, Rajkó mégis híven emlékezem!

És midőn most ismét itthon vagyok, Nem látok mást: idegen arcokat... Tán elhalt már a régi nemesdek? Barát, rokon, mind-mind kibáttanak?

Jőjjetek, — vig részvőre arcotok Hadd vedtök fel a bú életem... Vidékek fel bú szívemet! Mely hítek annyira szeretett!

Hadd felejtsen el, hogy csalódások S bánat jártak együtt életemmel... Jőjjetek ti régi jó barátok, Mindeseket oh hadd felejtsen el! —

Gondolkozom, a a boldog ifjúkor Elűnt multja jó emlékeimbe im; S elmerengok a várca-képeken: Iju korom elűnt szép képen.

S gondolatban ismét gyermek vagyok Az a régi, — az a boldog gyermek: Ki futkosott a várca-yos mezőn, S a kit mindnyájan úgy szerettek!

VÉRTESY BÉLA.

Az erdők virágai.

A büszkeség és kíváncsiság veszedelme. Régen volt midőn ez történt, századok meséi regéinek róla.

Egy szer a szép kis virágok, melyek a magányban, a békét élvezve, boldogságban nyiladoztak az erdőben, panaszra fakadtak elhagyatottságuk ellen, így szólva, „mit ér nekünk ha udék, szépek és illatosak vagyunk, mikor a setét erdőben kell élnünk és meghalunk, itt csak rut farkasokat látunk, melyek felainak minket, mit sem törődve szépségünk és illatunkkal. Mennyivel szerencsésebbek a kertek virágai, azokat művelés által szépsítik, a kertész naponként ápolja őket, mindenki csodálja és kedveli azokat, illatukat kellemmel élvezik életük egy folytonos ünnepegy, valóban igaztalan száműzetésünk tühbetetlen panaszra kell fakadnunk és kérnünk a mindenek teremtetőit, kik minket is teremtet, hogy szabadítson meg ezen állapotól, mert itt az unalom miatt meghalunk.”

„Kedves leánykám, hát e biztos menhelyet elhagyni akarjátok, a szajos világba vágytok?” Szólat fel egy kisé éltesebb, már hervadozó virágocska, melynek fejecskéje már alá hanyadtól, neki az életből már tapasztalatai voltak, mert bizony gyakrabban látta ő már a napot feje felett, mint bohó társai, „higyjétek el nekem isten jól rendelt el mindent, s hogy minket ide plántált azért tevé, mert jól tudta ő hogy jobb nekünk itt mint másutt, hol van a boldogság, ha nem e szép fák árnyában, melyeknek zöld lomboszata megvéd a tél zordon szeletől, a nyár forró hevéttől, s mely fejünk felett csak azért nyílik szét néha, hogy láthassuk a tiszta kék eget, s hogy oda a tömjén füstjéket felszállhasson illatunk. Hol találjátok fel e pompás gyepszőnyegyet, melynek fényében színeink visszatükröződnek, ti panaszolkoztok elhagyatottságotok miatt, oh bágák! Hát nem tudjátok, hogy a világ telve van csalárd veszedelkekkel a szegény virágok számára, szerencsésedek azok, kik ily kellemes magányban élnek, hol a baj és gonoszság ismeretlen.”

Ezen hosszú beszédre, egy halk susogás szállott virágról virágra, mint rendesen történi szokott egy intézet növénydekei között, kik tanítóik bölcs intései ellen kilkelnek, könnyű kitalálni, mennyi mende-mondaszokott rendesen ilyen alkalommal támadni, az engedetlenység, és tisztelhetlenség nyilvánl minden egyesnél, a fiatal, csak nem rég nyílt virágok, fogadhaták-e máséket egy, már lankadó öreg virág bölcs tanácsait? Oh az ifjúság mindenütt egyforma, és mindig bohón cselekszik. Néhány azonban, és pedig a komolyabbak, mint például az erőnyes menta, az almaszobor-

lya, a tisztes páfrán, és az alhatatos turbán, hal- kan így szóltak, talán mégis meg kellene fontolni, hogy most már késő is van, nemokára az éj beáll s majd aludni kell, jó lenne tanácsot kérni az éjszakától mert a dolog sokkal komolyabb semhogy a véletlenre lehetne bízni, szóval minden mondtak, mit olyan állapotban szokás felemlíteni, midőn még elég óvatosság vagyunk félni, és midőn a megfontolásra időt akarunk nyerni.

De a türelmetlenség és a könnyelműek azt felelték, hogy soha sem késő jót tenni, hogy az élet rövid, hogy a virágok csak egy napra tarthatnak élni, sokasem várhatják biztosan a reggelt, számot kell tehát az idővel.

„Oh azt hittem, hogy sohasem végzi be mondokáját az a vón türelmes gyökér” szólott gunyolódva egy vastag borics, mellette lihegő csalánhoz.

„Édesem” mondja a szeleburdi pipacs egy valérjának, melynek jelleme előttünk eléggé ismeretes, „akkor félünk a vesztéltől, midőn azt ismerjük és gy legpirosabb levelemre mernek fogadni, hogy az a vén türelm már utazott a városokban, midőn találkozott bizonyára néhány rut mákvirággal, melyeket elaltatásra használnak, s melyek halalepadságnak daczra, mondhatók a városi nép alacsony islésének szegényedő nagy keletnek örvendeztek, mert kapások voltak.”

„Ugyan ne beszélj; nekem a vénekről” kiáltott közebe egy kicsi sárga saláta virág, melynek nevét sokszor a tisztalan gyermekekre szokták ruházni, az olvasó talán sejtethi miért „hallgass a vén teremtekekről ezek mindig ugyanast mormogják és csak ostobaságot fecsegnek.”

készítők s alakjaiban a természetet meglepő hűséggel utánozzák.

Mindazon játékszerrel találkozunk e egyszerű kártyában, mely egykor gyermekkorunk boldogságát teremt. Láthatunk üres, vagy mindenféle állatkával színez megöltött N o é b á r k á j á t, egész ármádiákat mindenféle gyalog és lovas katonákból, egész majorságokat, vadászatokat erdővel együtt, táborokat, mindennel a mi csak a háborúhoz kell, — konyha, thea és asztali készülékeket mind fából, egész salonokat bábuk számára, — bölcseket, taligákat és az emberi alak mind a mellett, hogy igen jól ismerjük a gyermekek hajlamát efféle játékszerre lehető leggyorsabb pusztítására még sem tudunk eléggé csodálkozni ama borzasztó mennyiségű, ami a kereskedelmi czikkből csak egy helyről évente eladatik.

S ha kifáradva e sok kiűsz széleslététől, ismét az utcára kerülünk, lehetetlen észre nem vennünk a fel-alá járó sok szerkezet, melyek közül egyik faragni való száraz anyagot szállít, harsfát, fenyűfát, cizbolyafát, másik kész játékok hoz, vagy vizet, szóval, mindenütt sürgést forgást látunk, mindenütt hangyaszorgalmat, jólét és meglepődést!

És ezt akarja ami kormányunk is elérni, midőn a népskolákban a kézműiparágak tanítását elrendelék. Lukácsy az és Péterfy, kik legnagyobb jövőitől lehetnének a népnek, ha lenne, ki a törvényt, vagy a kormány rendeleteit végrehajtani tudná!

A kertészet- és gazdasáztanai gyakorlati oktatás és a kézműipar tanítása, ezek ama tantárgyak, melyektől vidékünk népének boldogsága függ!

Iszonyu nézni a vastag tudatlanságot, melyet földmívelő népünk ép a gazdasázt és a kertészetben legtöbb helyen még most is elárul. Szomorú látni a hanyatlást, mely az anyagi jólétben majdnem kivétel nélkül mindenütt mutatkozik!

A törvényhatóságok közönyösen nézik, mint töltőgetik haszontalanul a Danaidák hordóját a népnevelés kormány-közegei. Nem tudják kivinni, hogy a községek a szorgalmi kérétek, melyek nem a hitfelekezettek, hanem a közsé-

gek tulajdonát képezik, legalább bekeritessék s még azt sem merik parancsolni, hogy e községek a néhány garast évi költségvetésükbe felvegyék, mibe a falkóskál berendezésére kiküldött kormánybiztos hivatalos közönye kerül!

Eltalálta ama értelmes gazda, midőn a tanfelügyelő pirongatására e szavakat mondá: „Igaz uram, igaz, de ha nem megy! Volna csak itt is végrehajtó, mint az adóra nézve, meg aztán a nemakarókra büntetés szabva és kérlelhetlenül be is hajtva, majd menne az is uram, — haszna is volna belőle mindenkinek; de ha könnyen vesszik az urak, a kik parancsolnak a k!!”

I. — y.

Helyi hírek

† Horváth Mihály püspök, 1848/9-ki cultusminister, hazánk legnagyobb nevé történetírója aug. 19 én Carlsbadban meghalt! Született Szentese-n 1809. okt. 20 án. Aldás emlékeztető!

— **Ő felsége** születés napján ünnepélyes isteni tiszteletet tartattak városunkban is; a szent ferenczrendűek templomában állami, városi és egyéb hivatalok a közös és honvédtisztek, katonaság és nép nagyszámban vett részt.

— **A nagy-kanisai** önkéntes tüzeltől egytel segély alapja javára aug. 17-én este a „Zoldfa” kerben tombolával egybekötött tánczoszórú tartott.

— **Kozma Sándor** állami főügyész ur a napokban Nagy-Kanisán idózott.

— **A főgymnástium** tanári karból áthelyeztetett May vaid József Bpestre és helyette a nagy-kanisai főgymnasiusthoz Seitz Alajos tététt Nyitrató.

— **Zala Egerszeg**, aug. 20. (Az „Egyetértés” távirata.) Most érkezett ide egy rendelt meg kötelezi a megyét, hogy ezer elfogatott állítson ki és azonnal küldje Borsmiába. Alispán rögtön intézkedéseket tette felelősség terhe alatt „meghagyott” rendelt fogantatására. Szolgabírák utasítottak, hogy végrehajtsák az elfogatók kirendelését. Hivatalos körökben oly senasitót kellett e parancs, hogy többen a következményekről félnek. Megyei körökben a hangulat Somogy megye magatartásánál fogva is ingerült. Tiszviselők, különösen az intézők,

tészetű művelet ezt így kívánja, meg volt mind-egyiknek a maga helye, boldogok lehetnek e tehát? Késztelenül nem, hiszen szolgásra jutottak, mert a kert díszítésére kellett szolgálnok.

Szomorúak is lettek most a kis virágok, hanem egy kis vigasztalást még is véltök találni azon reményükben, hogy szépségükkel nem sokára fejtűnnek, hogy majd díszretekkel halmozak el őket nem sejték, szegények, hogy e reményükben helyzetét boldogságot mily drága áron vásárolták meg, és most minden áron ezen újabb óhajtasuk kielégítésére törekedtek, és a mint az emberek jönnek, a kis virágok nagyba készülnek, hogy tisztezőkő váljanak.

De, óh kegyetlen meglepetés! Óh fájdalom, óh milyen sűrű zavar, senkiesem vesszi őket figyelembe, senki rájuk se néz, sőt ha a kert kerítésé által megvédeve nem lettek volna, még kegyetlenül el is gaszálják őket.

A legesufabb százevelű rózsák, a dahliák, melyek csuf veres színük alá rejűk dolyfok semmisségűet, melyeknek minden kellome és dísz e csak is öltönyükben van, csak ezeket bámulták, dícsérték, ezek voltak a kert királyai. Ezek itthon voltak, ezek nyerték el a tömeg dícséretét, elismerését, melylyel ők nem sokat látszóttak törődni, kérdem milyen arczszal fogadták ezt az egyszerű szulákok, a gyermekes östöt pikkely, a szelid mályva, a jó kis hóvirág, a tisztos szálva, a remegő resze, a bohó csengtyűke, az alázatos kankalca, a rejtelmes gyöngyike, az ártatlan buza virág, a bohó löhere, a gyászoló sikkantyu, még a ritka mandragora is, a vadrózsa, mellette az érzékeny sasorsorosp, a bússke királyné gyöngyike, és a pézsmaszagu rózsák, a czi kornyas rózsák, a nagy szál rózsák, az ezer levelű rózsák, a habzó rózsák, a király rózsák, ne feledjük, mind a 7 ezer 9 száz taju különféle róza, melyek a műkertészet dícsőségére válnak, a daliák, a kaméliák, a hortenziák, a hajnalokk, a nárciszok, a napvirág, a medvefül, a kőtő füle, a kaktusz, a farkas szája még ezer más? Óh mennyi könnyet hullattak

viharos megyei közgyűlésre vannak elkészítve. Közönségben és a faluban végrehajtásra aligha nem lesz katonai erőre szükség.

— **Hymen.** Wajdits Károly pápai könyvkereskedő, lapunk kiadó tulajdonosának fivére, aug. 12-én vette oltárhoz Brenner Laura öröhlögyet, a boldog pár Stayerországba utazott. Isten áldását kívánjuk a szent frigyre!

— **Szent István** királyunk nemzeti ünnepe e kezeset örömben tartott meg Nagy-Kanisán. A köztisztelet- és szeretetben méltan részvétel Berzay Elek kegyesrendi házfőnök urnak e nagy napon van születésnapja és a keresztelésben nyert névnappja, mely harmas ünnepélyre a fővárosból 3 régi jó barátja, Trautwein N. János főgymn. igazgató, Lengyel József bpesti házfőnök és Kanovics Béla Mór Bpest-Józsefvárosi plebánus urak leérkezvén, tiszteletökre, a rajzterem tágas helyiségében 100 terítékű díszbeöltöztetett, melyen a város minden rendű s rangu intelligentiájából voltak jelen, az asztalokon temerdek virágokkor mosolygott reánk, mintegy jelezvén az ifjúság nevelőinek ártatlan örömet; a lucullusi s finom ízlésű készült magyar ételek a kitűnő italok fogyasztása közben a festetlen jövedv és kedélyesség tetőpontra hagott s egymást érték a szikrázó szörpígék, melyek gyűjtő hatása alatt élénken nyilvánult a jókívánat: éljen soká Berzay Elek a kedves tanár, jeles hazafi s kitűnő jó barát! Jelesebb jelesb pohárköszöntéseket mondottak: Wlassics Antal a születésnapját ünnepelő házfőnökre, Lengyel J. szinte a házfőnökre, régi jó barátjára, Berzay Elek vizont Wlassics Antal s családja s három bpesti vendégre egyenkint, Pihál Ferencz szinte a házfőnökre, mint jó hazafira, Wlassics Antal a kegyesrendiekre, kik fiát nevelék, Lengyel József vizont Dr. Wlassics Gyulára, Trautwein az ifjúságra, Kanovics pleb. kanizsai polgárookra, Berzay összes vendégeire, majd a polgarmesterre, Hám József tagtársai nevében a ház atyja Berzayra, Berzay a hadseregbeli és honvédtisztekre, vizont Trauch alezredes ur az egyetértés szellemére, Tárnok Alajos Csengeri Antalra, Pihál Ferencz az alezredesre, Kovács Béla Szent István ünnepén az alkotmány fenartói, a tudomány terjesztői a kegyesrendiekre, Zlamál százados tanító, szinte a kegyesrendiekre, mely alkalommal érzékeny jelenet fejlődött ki, a tisztos és Lengyel megköszölte egykori tanítványát, végül Nagy Béla Homok-Komárombeli a kegyesrendieket, mint egykori tanárait eltezte. A díszbeöltözés 5 órakor ért véget, s a jó kedv e színhelyéről lassan kezdettek szálángozni, mintha nehéz lett volna a megváltás íly ritka s szép együttlélet társas köréből, hol egy érzet uralgott: tisztelet a derék, hazafias kegyesrendieknek!

— **Király ő felsége** születés napját tisztelesen ünnepelték meg Keszthelyen. A város főutcájára kora reggel zászlókkal díszítették fel.

el ezek? mennyi kehely kisszard! mily bánatosan gondoltak vissza sokan az erdők hús árnyára, a moha gyepre, a magany, a csend, a nyugalomra, — de sorsuk még rosszabb volt, midőn a kertész ászájával jött felűjük, közel hozzájuk, mindannyian remegtek félmlükben, s jobb szerettek volna melyen a föld alatt lenni, most ugyan csak a puszta, félelem árán szabadultak meg az erőszakos és reitenetes halálától, melynek órája még nem érkezett el, s melyről még csak fogalmuk sem volt, mert az erdőben a virágok szép természetes halállal mulnak ki, és csak is akkor midőn a jó Istenetek az egy tetszik, ó ura az életnek és halálnak, hanem a mi kis virágaink már nem voltak egyebek mint elhervadt virágok, a déli nap, mely függélyesen ejte reájuk sugarait, melyeket ezek csak egy zöldes lomb hálózatot át megnyhítve, szoktak fogadni, most kímélet nélkül felégett mindnyáját, nem volt közel hozzájuk egyetlen törzs, mely kellemes üdőséggel enyhítette volna szomjukat, igaz hogy időközönként meglocsolták őket, de minő vizet! Azután az öntözés leggyakrabban nem is időszert történt, sokan halálos betegkékké lőnek, nem volt szomszédiaságukban egyetlen fűszálcska sem, vagy bár a legesekélyebb moha is, a csupasz száraz fekete földön kellett tengődniök háborítva s gyötörve naponként félve mindig, hogy valamelyik jó barát, kis virág, itten löli sírját.

„Oh meneküljünk e rideg tanyáról!” szólottak egy szép reggel, a komolyabbak, tudniillik azok, kikben nem volt még azon balga álszomérém, melyszert meggyőződésüket nyilvánítani, megbánásukat közböli barátaikkal állaltatták volna „menjünk vissza hazánkba, rajta testvérek távozunk!”

De hogyan? ! Oh, kik nem szoktak járni, hogyan keljenek utra?

Ismét zugolódtak mindnyáján, mind-egyik különbség nélkül nagyon szomorú volt és megbánásig egyik sem takargatá, rendelve várták újra a csodát, mely károsatos helyzetűkből kizabadítsa.

De semmi sem történt, nem mindig tel-

9 órakor ünnepélyes szent-mise tartott, melyen a 4 ik huszár ezred tisztikara egy század katonával a szolgabíroság és városi hatóság testületleg részt vett.

— **Gyászír.** Lapunk bezártakor vesszük a gyászírt, hogy Taródy József városi kapitány ur Bécsben tagnap reggel meghalt.

— **A Budapest**en tartandó III. egyetemes tanítógyűlésen a keszthelyi községi elemi népiskolai tanítók köröl meggye e ur vesznek részt, u. m. Póts Pál igazgató tanító, Erkl Károly, Reich Miksa és Vöröss János. Elismerésrel kell megemlékeznünk a nevezett tanítók ügybürgőségéről, kik Keszthely városától semmi költséget sem kapván, az ügy iránti bürgőségéből, saját költségükön utaztak Budapestre.

— **Balaton-Füreden** a vendégek száma 12 ik sz. kimutatás szerint 1610.

— **Róvid hírek.** Bátaszéken egy korcmáros és fia idegen utazót megölték. — Cannadában nagy lásadás tört ki. — A Wasa és Rodich ezrek is mozgósítottak. — Sz. Pétervárott Mezenoff tábornok orosz megyyikoltatott. — Odessában 20 beteg oroszkatona fekszik, 1800 typhusban. — Londonban a torpedókivitel beállított. — A Szápary hadosztály egyesült a főerővel. — A székes-fehérvári országos kiállítás fővédnökségét József főherczeg elfogadta. — A bolgár trón jelöltjei Bibesco György román herczegemet legieték. — Dulánzki pécsi püspök aug. 16-án últe áldozására 25 éves ünnepélyét. — Victor Emanuel turini szobrára Humbert király egy millió lírát ajánlott — A pesti hóhért megkészték. — Heves út közet után Serajevo aug. 19-én délben bevételt, seregényekre még az aszonyok is lövöldöztek. Hadsí Loja megebesült.

Ki nyert?

Table with 3 columns: City, Aug. 17, Aug. 22. Rows: Bécs, Grác, Temesvár.

Vegey hírek.

— **A szőlő gyűrűzés** hasznáról értekezik Gobózi a Biharban. A termés meggyezzen éretlen marad; ezért észszerű előre gondoskodnunk egy korábbi érlelés módrol, mely a gyűrűzés által, vagyis akként eszközölheti, hogy midőn a szőlőszem nyulrsít nagysága, s fája elég erős és csele, az alsó fűrt alatt körül vágják rendszerű gyűrű szállességen két helyen a lehántjuk a szőlőszem hóját, melynek gyors pillanat alatti keresztülvitelére egy kis gépecske 1 fűt 50 krért kapható. — Ennek jó hatása azonban mutatkozik, hogy a tőpnev, mely a szőlőgyökerek által felszívta a földből, a vesszők belén halad az ág hegyig s onnan már nem belén, hanem a hój alatt folytatja vissza lefelé utját, a körül vágott héjánál, vagyis a gyűrűzésnél nem folytathatja lefelé utját, jó részben

jesülnek szeszélyeink és a jövővő anyagok nem mindig kéznek engedelmesskedni, hogy megszabadítsanak a bajtól minket, melybe hiúságunk és vak szenvedélyeink miatt estünk. Még is megkísérleték a jó anyagok és könyörögtek Istennél a szegény kis száműzött virágokért. De Isten ki egy akarta, hogy érdemük szerint bűnhődjenek, nem akarta szabadsulaukat.

És idő óta vannak az erdei virágok kertjeinkben és mintha csak az ég kárhözata nehezkedett volna reájuk, soha szesbékké vagy nagyobbakká nem váltak, ugyanazok és olyanok ők most is, mint valának azon időben, midőn így hazájukat az erdői elhagyák, a művelésük sem sikerült azokat megváltoztatni.

Isten egy akarta, hogy változó szeszélyeinkért és hiúságukért keserűen lakoljanak. Így történt, aki olvasóim, mely a nagy-ravágyás és hiúság miatt, hogy első szülemket is kárhözatba vitték, az erdő és mezők virágai is elveztek a paradicsomot.

Oh kerüljétek hát gyermekek e két rutbűnt, ha szerencsések akartok lenni és tetzenivágytok Istennek. Franciaából: EDELÉNYI.

Az ember ismeret!

Ki őjt napokká téve leunmaradás Fogyarostod étled laugtat egytyaként: Munkád leessen gyűtő — kamatalan! Posványok közt kergetve őjt fényt.

A csillagok honig ér eszed Vizághatodó bányák mélyégeit; Világokot futhatsz bé sa; gyanút! Vitorla, gőz, távirda mind segít.

Aranyképletnek titkát birhatod A rejteit kéz rómes talányait: Szilphusnak munkáját végezi Ki a szivnek varázs lakába nyit.

Esért t-hát ne lopd meg őjeled! Nincsen kiómb mint ember ismeret; Távolról sűp, közelben sűrténg! Meg kell vetned, ha őt megismered.

H I R D E T É S E K :

Császár királyilag kizárólagosan szabadalmazott

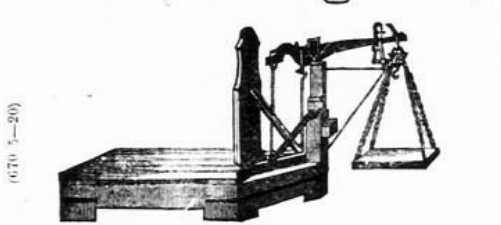
PURITAS

Ha jifjítótej. A „Puritas” nem hajfesték, hanem tejemű folyadék mely majdnem azon módúlatos hatással bír, hogy órák hajakat megfűti, azaz lassankint meg pedig legkésőbb tizenegy nap alatt ama színt visszahadja, melylyel eredetileg bírt!

A „Puritas” nem tartalmaz festékanyagot. A haj tetézése szerint vízzel moshatók, lehet fehérrel átvonva vankoson aludni, és gőzfürdőköt használni, a festéknek nyoma sem vehető észre, mert a

„Puritas” nem fest, hanem ifjítja és pedig a leghosszabb és legdurább női hajjait és a férfi haját és szakállát. Egy üveg „Puritas” ára 2 frt. (postai számküldésnél 20 krajár több) a készpénzzel vagy utánvétellel kapható: Franz Ottonai Beos Mariahifertstrasse 38. szám. — Nagy-Kanizsán valódi minőségben Práger Béla gyógyszerész ural.

Hartmann Ignác,

tizedes (decimal) mérleggyáros, király-uteza N.-Kanizsán, ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt tizedes mérlegraktárát, melyben bármennyű nagyságban, a legjobbi és legküzösőbb tizedes mérlegek kaphatók. Ugyazinte elvállal minden megrendeléseket, melyek gyorsan és kielégítően, a legújtanysabb áron eszközölhetnek. A n. é. közönség kegyes pártolását kéri a FENTL.

Gyomor-só (Emésztő-por)

Schaumann Gyulától. Az országos gyógyter tulajdonosától Stockerau

Orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai szerint a legismertebb fűszerek összetétele által, különös hatásu gyógykivonatnak bizonyult be az emésztés és vértisztulásnál, valamint ezek következményeinél, úgy mint a főjelleges gyomorszávnál, étvágyhiány, nyomorhív és szorulásoknál hatályos szer gyomorségi állapot ellen nők és gyermekekknél: halvány arczsín, lesoványodás, sargaság és közönyt ellen. Folytonos használat által ez az egyedül biztos szer, buskolyg és lépőkros kedélyhangulatnál.

A „Medicinische Wochenschrift” Április 15. száma a következőket írja: „A stockerani gyógytárból való gyomor-só hasznos szer emésztési bajoknál, gyomorgyengülés és hurutnál, valamint az étvágyhiány stb.-nél igen jól működik, sőt több mint jó hatásúnak bizonyult be. — Összetétele a legprósabb fűszerekből oly kitűnő hatású, mely a legújabb időkben először jutott köztudomásra. A jó sikert láthatólag idézi elő, és tulajdonjával azokat, melyek eddig a hasznorafordításnál eltereltek; és így mindenké, ki tudja, mily határozottan károsítja az egészséget a háborgatott emésztés, és mint romja le a testi Állapotot, nem fogja egy ily szernek hatásosságát felreismerni.

Egy doboz ára 75 kr. Vidékre utánvétellel mellett a legkevesebb két doboz rendelhető.

Valódi minőségben csak Práger Béla gyógyszerész ural kapható Nagy-Kanizsán. (668 5-10)

Francia és angol nyelv tanítás! Magyar vagy német szöveggel akár egyes tanulóknak, akár csoportoknak, kezdő gyakorlatok vagy írásbeli kitételek. Feltételek megírdhatók. (676 1-10) Kintzai utca (Kisenczassó) 20 sz.

Advertisement for Josef Pölzl, Graasdorf b. Stockerau, featuring an image of a mechanical device and text describing various patents and inventions.

Advertisement for G. A. W. Mayer white chest syrup, mentioning its origin in Paris 1867 and its benefits for various ailments.

Advertisement for Ékszer-árverés (Jewelry auction) by Néhai Chernel Olivérné, listing items for sale and the auctioneer Bercza Sándor m. k.

Advertisement for Hasonszenvi gyógyszerek (Similar medicines) by Sípőcz István, listing various types of medicines available.

WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán

Main advertisement for József Wajdits, a bookseller in Nagy-Kanizsa, listing various books for sale such as 'Hajduk a szép szót!', 'Rajta fluk vigadjunk!', 'Közkedvességű dalkönyv', etc.